
Vergiliuswedstrijd 2026-2027 – een selectie uit Nederlandse vertalingen

Vergilius, *Aeneis* 11.539-563

Vergilius. *Aeneas*. Vertaald door Piet Schrijvers, Historische Uitgeverij, Groningen, 2011.

Zij is de dochter van Métabus, de vroegere vorst van Privernum.
Toen hij, gehaat om zijn trotse bewind, zijn stad moest verlaten,
nam hij tijdens de vlucht, op het hoogtepunt van de oorlog,
zijn jonge dochtertje mee om met haar zijn verbanning te delen.
Camilla is – zonder s- vernoemd naar haar moeder Casmilla.
Met het kind in zijn armen zocht hij de eenzame wouden
ver in de heuvels, terwijl hij van alle kanten bedreigd werd
door gevaarlijke lansen van Volsen die hem omringden.
Plotseling wordt zijn vluchtweg versperd door de Amasenus
die vol water voorbijschuimt - het had die dag hevig geregend.
Hij wil gaan zwemmen, maar aarzelt, hij is bezorgd om zijn dochter,
de vurig beminde last die hij draagt, en terwijl hij nadenkt,
neemt hij opeens in een flits de volgende wanhoopsbeslissing:
de zware speer, gehard in de vlammen, knoestig en stevig
die hij als oorlogswapen in zijn krachtige hand met zich meedroeg
daaraan bindt hij zijn dochter vast met schors van een kurkeik,
snoert haar in op de juiste plek van de speer, in het midden,
balanceert met zijn sterke hand en bidt tot de hemel:
“Milde Diana, godin van de wouden, ik, haar vader,
wijd haar aan u als uw dienaar. Zij vlucht voor de vijand terwijl zij
voor het eerst, smekend, uw speer in het luchtruim omklemt: behoud haar!
Ik vertrouw haar nu toe aan de winden met al hun gevaren.”
Na deze woorden trekt hij zijn arm naar achter, zwaait en
slingert de speer; het water gaat razen, de arme Camilla
vliegt op het snorrende wapen over de snelle rivierstroom.

Vergilius, *Bucolica, Georgica, Aeneis*. Vertaald door Anton Van Wilderode, Brugge, 1978.

... Metabus, haar vader,
gehaat omwille van zijn trotse houding,
werd van de troon verjaagd door tegenstanders
en vluchtte uit zijn oude stad Privernum.
Temidden van het bars geweld der wapens
nam hij zijn kleine dochter mee, gezelschap
om het verdriet der ballingschap te delen;
hij gaf het meisje toen de naam Camilla:
één lettertje verschil maar met Casmilla,
zoals haar moeder heette. Met het wichtje
voorzichtig in zijn armen, klom hij over
de lange bergkam met doodstille bossen.
De vreselijke speren van de Volscen
die hem omsingelden en lagen legden,
bedreigden hem daarbij van alle kanten.
Maar zie, de Amasenusstroom gezwollen
door uit de wolken losgebroken regens
versperde hem de vlucht en overstroomde
met vlokken vliegend schuim de hoge oevers.
Reeds wilde Metabus hem óverzwemmen
toen vrees én vaderliefde hem deed talmen
voor de geliefde last, zijn kleine dochter.
Terwijl hij alles overpeinsde schoot hem
een plotse ingeving te binnen:
hij droeg het wapen nog dat hij als krijgsman
met sterke hand getorst had, een enorme
speerschacht uit knoestig eikenhout vervaardigd
en hard gemarteld in de rook der vlammen.
Hij bond zijn dochttertje, dat hij voorzichtig
in zachte schors van kurkeik had gewikkeld,
behendig aan het midden van de werpspies
en, met zijn kloeke rechterhand haar drillend,
bad hij in deze woorden tot de hemel:
“Diana, milde dochter van Latona,
bewoonster van de wouden, ik, als vader
wijd tot uw dienares mijn kleine dochter:

Vlaanderen
verbeelding werkt

CERTAMINA
VLAAMSE OLYMPIADE LATIJN & GRIEKS

34STE OLYMPIADE LATIJN EN GRIEKS
INGERICHT DOOR DE VZW CERTAMINACOMITÉ
WWW.CERTAMINA.BE

het eerst als smekeling uw wapens dragend
ontvlucht zij aan haar vijand door het luchtruim.
Godin, ik bid u, neem haar als de uwe,
nu zij aan wufte wind wordt prijsgegeven!”
De bovenarm gelijk een veer gespannen,
zond hij na dit gebed zijn speerschacht krachtig
over het luide water voort. Camilla
vloog weerloos aan het wildgeworden wapen
boven de snelle stroom.

Publius Vergilius Maro, *Het verhaal van Aeneas*. Vertaald en toegelicht door M. d'Hane-Scheltema, Athenaeum-Polak en Van Gennepe, Amsterdam, 2000.

Toen Metabus, gehaat wegens zijn trotse tirannie,
verjaagd werd en zijn oude stad Privernum moest ontvluchten,
droeg hij zijn dochttertje dwars door de strijdende partijen
mee op zijn vlucht naar ballingschap. Hij koos de moeders naam
ook voor het kind, bijna gelijk: Casmilla werd Camilla.
Zelf, met de baby in zijn armen, wou hij eenzaam bos
in 't hoge berggebied bereiken, ook al suisden speren
wild om hem heen en zwermde Volscische soldaten toe.
Maar zie: dwars op zijn vlucht schuimde en spoot de Amasenus
hoog tot de oevers: zo'n regenvrucht was uit de lucht
gevallen. Hij moest zwemmen, maar zijn vaderhart weerhield hem,
omdat hij vreesde voor zijn dierbaar kind. Hij overzag
de kansen en kwam noodgedwongen tot een kloek besluit:
aan een enorme werpspies, die zijn sterke vechtershand
omklemd hield – stevig hout, in 't vuur gehard en rijk aan knoesten –
bond hij de baby, die hij in een kleed van eikenschors
gewikkeld had, goed vast, precies in 't midden van de schacht.
Met sterke arm woog hij het wapen, biddend tot de lucht:
“Hemelse maagd! Kind van Latona! Hoedster van de bossen!
Ik wijd mijn dochter aan uw dienst. Zo jong al met
uw speer verbonden hoopt zij aan de vijand te ontvluchten.
Godin, ik smeeke u, neem haar aan! Vol angst vertrouw ik haar
aan 't luchtruim toe...” Waarop hij met een strakke armbeweging
de speer naar voor slingert. De rivier bruist luid en wild,
terwijl het arme kind, Camilla, snel eroverheen snort ...

Publius Vergilius Maro, *Aeneïs*. In Nederlandse verzen navolgd door Dr. A. Rutgers van der Loeff (Klassieke Galerij 154), De Nederlandsche Boekhandel, Antwerpen, 1965.

Toen koning Metabus zijn oude stad Privernum moest verlaten om de haat	540
die hij verwekt had door zijn tirannie, nam hij in ballingschap zijn kindje mee dat hij naar moeders naam Casmilla, met een wijziging, Camilla had genoemd.	
Het dragend in zijn armen vluchtte hij naar 't eenzaam bergwoud, van rondom benard	545
door speren van der Volsci dichte drom.	
Maar d' Amasenus, aangezwollen door stortregens, stuitte plotseling zijn vlucht.	
Op 't punt erover te gaan zwemmen hield de zorg hem tegen voor zijn lieve last,	550
tot hem beraad een uitweg vinden deed.	
Aan 'n lange lans die hij als krijgsman droeg, van knoestig eikenhout, door vuur gehard, bond hij zijn dochttertje, met schors omwoeld, zorgvuldig in het midden stevig vast.	555
Die drillend met zijn sterke hand riep hij: "Latona's dochter die in bossen huist, ik wijd dit kind waarvan ik de vader ben, tot dienaars u. Met uw wapen komt als smekeling zij tot u op haar vlucht.	
Aanvaard in eigendom haar die ik thans aan 't wufte spel der winden toevertrouw!"	560
Zo wierp de lans hij met gespannen arm het bruisend water over der rivier; en aan dat suizend werptuig vloog de lucht het kleine kind Camilla vluchtend door.	

Publius Vergilius Maro, *Aeneis (Salamander klassiek)*. Vertaald door M.A. Schwartz, Athenaeum-Polak en Van Gennepe, Amsterdam, 1989.

Camilla's vader Metabus werd van zijn troon verjaagd, gehaat om zijn trots geweld en nam de wijk uit Privernum, zijn oude stad. Op zijn vlucht temidden van wapengeweld droeg hij zijn dochttertje mee als gezellin van zijn ballingschap en hij noemde het kind Camilla naar de naam van haar moeder Casmilla met kleine verandering. Het in zijn armen dragend beklom hij de ketens van eenzame wouden; van alle kanten bedreigden hem grimmige speren en omzwermden hem de dwarrelende Volscische krijgers. Maar zie, de Amasenus versperde zijn vlucht met zijn schuimende wateren stromend over de hoge oevers; zulk een stortvloed was uit de wolken gebroken. Tot overzwemmen gereed werd hij vertraagd door liefde voor het kind; hij vreesde voor zijn dierbare last. Alles overdenkend kwam hij plotseling noodgedwongen tot het volgende denkbeeld: hij droeg in zijn krachtige krijgsmanshand een reusachtige speer, stevig en knoestig, gehard in het vuur; hieraan bond hij het kind, in de schors van een kurkeik gewikkeld, handig bevestigd aan het midden van de schacht; hem drillend in zijn geweldige vuist, verhief hij zijn stem tot de hemel: "Goddelijke dochter van Latona, bewoonster der wouden, aan u en uw dienst wijd ik, de vader dit kind; het eerst uw wapens dragend, ontvlucht het smekend door het luchtruim de vijand. Neem, zo smee ik, godin, als de uwe haar aan, die ik u nu toevertrouw aan de onzekere winden." Zo sprak hij en hij boog de arm en zond de trillende speer: de golven bruisten, over de snelle stroom vloog aan het suizende wapen de arme Camilla.

Publius Vergilius Maro, *Heldendicht over Aeneas*. Vertaling in hexameters Henk Schoonhoven, Gooibergpers, Bussum, 2003.

Metabus werd om zijn bruutheid en trotsheid gehaat en verdreven
van zijn troon. En toen hij de aloude stad van Privernum
uittrok, nam hij, vluchtend temidden van oorlogsgevechten,
naar zijn oord van verbanning zijn dochtertje mee en hij noemde
haar, naar Casmilla de moeder (een weinig veranderd): 'Camilla'.
't Kind droeg hij tegen zich aan en hij wilde naar verre, beboste
eenzame bergketens. Overal brachten hem dreigende speren
in het nauw – omzwermd en omsingeld door Volscische krijgers.
Midden onder zijn vlucht vindt hij (zie!) de Amasenus al schuimend
buiten zijn oevers: een wolkbreuk van zo'n omvang had zich voltrokken.
Hij wil gaan zwemmen maar aarzelt uit liefde voor 't kind, maakt zich zorgen
om zijn dierbare last. Van alles bedenkt hij en eensklaps
zet zich het volgende plan in hem vast, ook al kost het hem moeite.
In zijn hand, met de kracht van de krijgsman, droeg hij toevallig
een geweldige speer, gedroogd in de rook en flink knoestig.
Hieraan bond hij zijn kind, in de schors van een kurkeik gesloten,
vast – aan het middelste stuk van de speer, en hanteerbaar bevestigd.
Deze zwaaiend met machtige hand sprak hij zó tot de hemel:
"Maagd van Latona, Bewoonster der wouden, Milde: ik wijd haar
zelf, als vader, u toe in uw dienst – voor het eerst houdt ze uw wapen
smekend vast op de vlucht voor de vijand, de lucht door. 'k Bezweer u:
neem, godin, háár in uw dienst die ik nú aan de hachelijke lucht laat!"
Hierop haalde hij uit en slingerde krachtig zijn speer weg –
luid klonk 't gebruis van de golven... Dáár vluchtte de arme Camilla
aan de suizende speerschacht over de razende stroom heen.